

- **działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:**
 - ✓ udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
 - ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
 - ✓ organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - ✓ dożywianie dzieci,
 - ✓ kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
 - ✓ pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
 - ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
 - ✓ opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
 - ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych; - prowadzenie i zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
 - ✓ organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

- **działania w zakresie gospodarki mieszkaniowej:**
 - ✓ mieszkania socjalne,
 - ✓ najem lokali miejskich wyłącznie na działania związane ze służbą zdrowia,

- **działania w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:**
 - ✓ prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:
 - ✓ zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
 - ✓ udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
 - ✓ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
 - ✓ wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
 - ✓ podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
 - ✓ wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,

- **działania skierowane do osób z niepełnosprawnościami:**
 - ✓ możliwość pierwszego wsparcia i wyposażenia w podstawowy sprzęt medyczno-ortopedyczny z naszej miejskiej „użyczalni”, która działa od listopada 2020 roku,
 - ✓ udzielanie indywidualnych konsultacji w sprawach związanych ze zdrowiem, pomoc w załatwieniu wszelkich porad medycznych, w tym związanych z podstawową opieką medyczną, pomoc w załatwieniu transportu medycznego po możliwość wsparcia rehabilitacyjnego,
 - ✓ ok. 5 mieszkańców z niepełnosprawnościami sprzężonymi korzysta z dofinansowanego przez Gminę Mikołów programu „Rehabilitacja 25 plus”, co też jest odpowiedzią na zapotrzebowanie mieszkańców w ten zakres opieki rehabilitacyjnej,

- **działania w kontekście ochrony środowiska oraz komfortu życia mieszkańców:**
 - ✓ likwidacji niskiej emisji (dotacje, inwestycje, edukacja i kontrole),
 - ✓ ograniczanie emisji hałasu, pól elektromagnetycznych,
 - ✓ dbałość o czystość wody,

- ✓ stwarzanie warunków do relaksu i odpoczynku (parki, tereny zielone, drzewa dające cień przy wysokich temperaturach, zbiorniki wodne, fontanny, baza sportowa),
- ✓ eliminowanie szkodliwych substancji w sposób bezpośredni jak i dotacje na ich usuwanie (np. usuwanie azbestu),
- **działania skierowane do seniorów:**
 - ✓ akcje profilaktyczne dotyczące zdrowia (spotkania, prelekcje z lekarzami organizowane we współpracy z Radą Seniorów),
 - ✓ akcje profilaktyczne dotyczące zdrowego trybu życia i utrzymania aktywności (program FIT Senior, spotkania z dietetykiem, rehabilitantem, psychologiem),
 - ✓ wsparcie zdrowia psychicznego seniorów - realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi (np. małe granty) w celu utworzenia telefonu zaufania dla seniorów obsługiwanego przez wykwalifikowanego psychologa (Telefon życzliwości dla seniorów, Telefon Zaufania dla Seniorów),
 - ✓ zrealizowany w ramach małych grantów pilotażowy projekt ze Stowarzyszeniem Batut "Koszyk Zdrowia Seniora" (grudzień 2020),
 - ✓ akcje informacyjne dotyczące profilaktyki zdrowotnej seniorów z wykorzystaniem mediów społecznościowych,
- **działania realizowane przez Straż Miejską**
 - ✓ szeroko pojęte działania zapewniające bezpieczeństwo,
 - ✓ obecnie profilaktyka ograniczania rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-COV-2 - dostarczanie żywności podopiecznym Dziennego Domu Pomocy Społecznej oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
 - ✓ dostarczanie środków do dezynfekcji oraz maseczek do szkół.
- **aktywny udział i zaangażowanie w tematy związane z bezpieczeństwem, a realizowane przez inne służby takie jak policja czy straż pożarna,**

Z uszanowaniem

Burmistrz Mikołowa

Podstawy prawne związane z zadaniami gminy oraz ochroną zdrowia:

Zgodnie z artykułem 68 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, każdy ma prawo do ochrony zdrowia. **Krajową politykę zdrowotną określa Minister Zdrowia, a w jej realizacji współuczestniczą m. in. Narodowy Fundusz Zdrowia, Wojewoda, jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty lecznicze.**

Zadania gminy

Art. 164 Konstytucji RP

1. Podstawową jednostką samorządu terytorialnego jest gmina.
2. Inne jednostki samorządu regionalnego albo lokalnego i regionalnego określa ustawa.

Art. 163 Konstytucji RP

Samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych.

Art. 164 ust. 3 Konstytucji RP

Gmina wykonuje wszystkie zadania samorządu terytorialnego nie zastrzeżone dla innych jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

1. Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.
2. Jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, rozstrzyganie w sprawach, o których mowa w ust. 1, należy do gminy.

Art. 163 Konstytucji RP

1. Zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej są wykonywane przez jednostkę samorządu terytorialnego jako zadania własne.

2. Jeżeli wynika to z uzasadnionych potrzeb państwa, ustawa może zlecić jednostkom samorządu terytorialnego wykonywanie innych zadań publicznych. Ustawa określa tryb przekazywania i sposób wykonywania zadań zleconych.

Podział zadań własnych

Obowiązkowe (np. art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach „Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy.”) i nieobowiązkowe

Podział zadań zleconych

Na podstawie ustawy (np. art. 11h ust. 1 w zw. z ust. 13 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych -

Zadania nałożone w trybie, o którym mowa w art. 11h ust. 1 – np. transport mieszkańców do punktu szczepień - są realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.)

Na podstawie porozumienia z konkretnym organem administracji rządowej, np. z Wojewodą Śląskim

Hasłowe wskazanie zadań jednostek samorządu terytorialnego:

art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, art. 4 ustawy o samorządzie powiatowym, art. 14 ustawy o samorządzie województwa

Część zadań we wszystkich ustawach samorządowych jest nazwana tak samo albo bardzo podobnie (np. edukacja publiczna, ochrona i promocja zdrowia, transport zbiorowy)

USTAWA z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Art. 6

Zadania władz publicznych w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej obejmują w szczególności:

- 1) tworzenie warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia;
- 2) analizę i ocenę potrzeb zdrowotnych oraz czynników powodujących ich zmiany;
- 3) promocję zdrowia i profilaktykę, mające na celu tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu;

4) finansowanie w trybie i na zasadach określonych ustawą świadczeń opieki zdrowotnej.

Art. 7.

1. Do zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy w szczególności:

- 1) opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów programów polityki zdrowotnej wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy;
- 2) (uchylony);
- 3) inicjowanie i udział w wytyczaniu kierunków przedsięwzięć lokalnych zmierzających do zaznajamiania mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami;
- 4) podejmowanie innych działań wynikających z rozpoznanymi potrzebami zdrowotnymi i stanu zdrowia mieszkańców gminy.

USTAWA z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Art. 4¹.

1. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) (uchylony);
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

2. 1 Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika.

3. Wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujące działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

USTAWA z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej

Art. 30 ust. 1.

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania, a w przypadku niemożności ustalenia miejsca zamieszkania właściwa ze względu na ostatnie miejsce pobytu pacjenta pokrywa koszty transportu sanitarnego pacjenta małoletniego lub osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji do miejsca pobytu, jeżeli przedstawiciel ustawowy pacjenta albo osoba, na której w stosunku do pacjenta ciąży ustawowy obowiązek alimentacyjny, nie odbiera pacjenta w wyznaczonym terminie.

USTAWA z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

Art. 43

Szpitala i oddziały zakaźnym zapewniającym izolację i leczenie osób chorych na choroby zakaźne, poradnie i punkty konsultacyjnym w zakresie zakażeń i chorób zakaźnych oraz szczepień ochronnych realizując zadania z zakresu ochrony zdrowia publicznego przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, współpracują z organami samorządu terytorialnego

USTAWA z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną.

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. jednostki samorządu terytorialnego przejmują uprawnienia organu administracji rządowej, który utworzył samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, w rozumieniu przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

1a. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, w stosunku do samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej przejmują gminy, powiaty i samorządy województw, odpowiednio do swoich kompetencji, przy uwzględnieniu:

- 1) miejsca usytuowania zakładu, w tym jego jednostek lub komórek organizacyjnych,
- 2) dostępności świadczeń zdrowotnych udzielanych przez zakład oraz znaczenia zakładu ze względu na zakres i rodzaj udzielanych świadczeń zdrowotnych na obszarze województwa.

Na podstawie przepisów ROZPORZĄDZENIA PREZESA RADY MINISTRÓW z dnia 22 czerwca 2001 r. w sprawie wykazu samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, które zostały przejęte przez gminy, powiaty i samorządy województw

Powiat Mikołowski z dniem 1 stycznia 1999 r. przejął od administracji rządowej:

- 1. Ośrodek Rehabilitacyjno-Lecznicy, ul. Katowicka 22, Mikołów,**
- 2. Zespół Opieki Zdrowotnej w Mikołowie, ul. Okrzei 27, Mikołów.**

Podstawowa opieka zdrowotna jest zadaniem publicznym o znaczeniu lokalnym leżącym w gestii samorządu gminnego, mimo że żaden przepis prawa wprost o tym nie stanowi. Jeżeli na terenie określonej gminy nie ma podmiotu leczniczego realizującego świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych - rozumianego jako zadanie publiczne o znaczeniu lokalnym, to tym samym nie jest zachowana zasada równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, i w konsekwencji gmina jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego powinna w ramach realizacji zadań własnych taki podmiot utworzyć.